

Lectio Divina segédanyag

Évközi 26. vasárnap

B év - Mk 9, 38-43. 45. 47-48

Szentmise evangéliumi szakaszaihoz

Szerkesztési munka végrehajtói:

Biblikus nézőpont:

Asztalos Gábor, Geiszelhardt Sára, Nyúl Viktor,

Liturgikus nézőpont

Mohay Réka

Patrisztikus nézőpont

Rácz Dávid

Pedagógiai nézőpont:

Csonka Laura, Roszkopf Rita

Szemlélődési nézőpont

Mohay Réka, Rácz Édua Anna

Szerkesztő

Rácz Édua Anna

Tanítóhivatali nézőpont

Révai László,

Szabóné Nagy Katalin

Zenei nézőpont

Csonka Laura, Mohay Réka

Lektorai szolgálatot teljesítették:

Nyúl Viktor –teljes tartalom áttekintése

+ EVANGÉLIUM Szent Márk könyvéből

Mindenkit szeressünk, de határozottan forduljunk el attól, aki vagy ami bűnre visz!

Abban az időben:

János (apostol) így szólt Jézushoz: „Mester, láttunk valakit, aki a te nevedben ördögöket űz ki, de nem tart velünk. Megtiltottuk neki, mert nem követ minket.”

Jézus ezt válaszolta: „Ne tiltsátok meg neki! Aki a nevemben csodát tesz, nem fog egykönnyen szidalmazni engem. Aki nincs ellenünk, velünk van.

Aki inni ad nektek akár csak egy pohár vizet is az én nevemben – azért, mert Krisztuséi vagytok –, bizony, mondom nektek, nem marad jutalom nélkül.

De aki megbotránkoztat egyet is e kicsinyek közül, akik hisznek bennem, jobb volna annak, ha malomkövet kötnének a nyakára és a tengerbe dobnák.

Ha a kezed megbotránkoztat, vágd le. Jobb csonkán bemenned az életre, mint két kézzel a kárhozatra jutnod, az olthatatlan tűzre. Ha a lábad megbotránkoztat, vágd le. Jobb sántán bemenned az életre, mint két lábbal a kárhozat olthatatlan tűzére kerülnöd. Ha a szemed megbotránkoztat, vágd ki. Jobb fél szemmel bemenned az Isten országába, mint két szemmel a kárhozatra jutni, ahol a férgük el nem pusztul, és a tűzük ki nem alszik.”

Ezek az evangélium igéi.

1. Lectio – olvasás

1.1. Biblikus vonal

1.1.1. Görög szöveg szó szerinti fordítása

Mk 9,38-43.45.47-48

38 Ἐφη αὐτῷ ὁ Ἰωάννης, Διδάσκαλε, εἶδομέν τινα ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια, καὶ ἐκωλύομεν αὐτόν, ὅτι οὐκ ἠκολούθει ἡμῖν.

Mondta neki János: „Mester, láttunk valakit, aki a te nevedben űzta ki a démonokat, és megakadályoztuk őt, mert nem követett minket.

39 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν, Μὴ κωλύετε αὐτόν. οὐδεὶς γάρ ἐστιν ὃς ποιήσει δύναμιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου καὶ δυνήσεται ταχὺ κακολογήσαί με·

De Jézus mondta: „Ne akadályozzátok meg őt. Senki ugyanis, aki csodát fog tenni az én nevemben, nem lesz képes rögtön utána rosszat mondani rólam:

40 ὃς γὰρ οὐκ ἔστιν καθ' ἡμῶν, ὑπὲρ ἡμῶν ἐστιν.

Aki ugyanis nincs ellenünk, értünk van.”

41 Ὃς γὰρ ἂν ποτίση ὑμᾶς ποτήριον ὕδατος ἐν ὀνόματι ὅτι Χριστοῦ ἐστε, ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ ἀπολέση τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

Aki ugyanis inni ad nektek egy pohár vizet annak nevében, hogy Krisztuséi vagytok, bizony mondom nektek, hogy nem veszik el a jutalma.

42 Καὶ ὃς ἂν σκανδαλίση ἓνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστευόντων {εἰς ἐμέ}, καλὸν ἐστιν αὐτῷ μᾶλλον εἰ περὶκεῖται μύλος ὀνικὸς περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ βέβληται εἰς τὴν θάλασσαν.

És, aki megbotránkoztat egyet e kicsinyek közül, akik hisznek bennem, jó neki inkább, ha malomkövet kötnek a nyakába, és a tengerbe vetik.

43 Καὶ ἂν σκανδαλίση σε ἡ χεὶρ σου, ἀπόκοψον αὐτήν· καλὸν ἐστὶν σε κυλλὸν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν ἢ τὰς δύο χεῖρας ἔχοντα ἀπελθεῖν εἰς τὴν γέενναν, εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον.

És ha megbotránkoztat téged a kezed, vágd le azt: jó neked nyomorékon bemenned az életre, mint két kézzel a gyehennára jutnod, az olthatatlan tűzre.”

(...)

45 καὶ ἂν ὁ πούς σου σκανδαλίση σε, ἀπόκοψον αὐτόν· καλὸν ἐστὶν σε εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χωλὸν ἢ τοὺς δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν.

És ha a lábad megbotránkoztat téged, vágd le azt: jó neked bénán bemenned az életre, mint két lábbal a gyehennára vetetned.

(...)

47 καὶ ἐὰν ὁ ὀφθαλμὸς σου σκανδαλίζη σε, ἔκβαλε αὐτόν· καλὸν σέ ἐστιν μονόφθαλμον εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν,

És ha a szemed megbotránkoztat téged, dobd ki azt: jó neked félszeműen bemenned Isten királyságába, mint két szemmel a gyehennára vetetned,

48 ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται.

ahol a férgük nem pusztul el, és a tűz nem alszik ki.”

1.1.2. Legfontosabb magyar fordítások

Nova Vulgata

Szent István Társulati Biblia

Jeromos fordítás

Békés-Dalos Újszövetségi Szentírás

Károli Gáspár revideált fordítása

Simon Tamás László O.S.B. Újszövetség-fordítása

³⁸Dixit illi Ioannes: “ Magister, vidimus quendam in nomine tuo eicientem daemonia, et prohibebamus eum, quia non sequebatur nos ”.

³⁸Ekkor János szólalt meg: „Mester, láttunk valakit, aki ördögöt űzött a nevedben. Megtiltottuk neki, mert nem tartozik közénk.”

³⁸Ekkor János azt mondta neki: »Mester! Láttunk valakit, aki a te nevedben ördögöt űz, de nem követ minket. Megtiltottuk neki.«

³⁸Ekkor János vette át a szót: „Mester, mondta, láttunk valakit, aki a te nevedben ördögöt űzött, de nem követ minket. Megtiltottuk neki, mert nem csatlakozott hozzánk.”

³⁸János pedig felele néki, mondván: Mester, látánk valakit, a ki a te neveddel ördögöket űz, a ki nem követ minket; és eltiltók őt, mivelhogy nem követ minket.

³⁸János ezt mondta neki:

– Mester, láttunk valakit, aki a te nevedben űz ki ördögöket, és próbáltuk neki megtiltani, mert nem követ minket.

³⁹Iesus autem ait: “ Nolite prohibere eum. Nemo est enim, qui faciat virtutem in nomine meo et possit cito male loqui de me;

³⁹Jézus így válaszolt: „Ne tiltsátok meg neki! Aki a nevemben csodát tesz, nem fog egykönnyen szidalmazni.

³⁹Jézus azt felelte: »Ne tiltsátok meg neki! Mert senki, aki az én nevemben csodát tesz, nem fog engem egyhamar szidalmazni.

³⁹Jézus így válaszolt: „Ne tiltsátok meg neki. Aki az én nevemben csodát tesz, nem egyhamar fog szidalmazni engem.

³⁹Jézus pedig monda: Ne tiltsátok el őt; mert senki sincs, aki csodát tesz az én nevemben és mindjárt gonoszul szólhatna felőlem.

³⁹Jézus azonban ezt mondta:

– Ne tiltsátok meg neki! Mert aki csodát tesz az én nevemben, nem tud rögvést gyalázni engem.

⁴⁰qui enim non est adversum nos, pro nobis est.

⁴⁰Aki nincs ellenünk, az velünk van.

⁴⁰Hiszen aki nincs ellenünk, velünk van.

⁴⁰Aki nincs ellenünk, velünk van.

⁴⁰Mert a ki nincs ellenünk, mellettünk van.

⁴⁰Hiszen aki nincs ellenünk, az mellettünk van.

⁴¹Quisquis enim potum dederit vobis calicem aquae in nomine, quia Christi estis, amen dico vobis: Non perdet mercedem suam.

⁴¹Ha csak egy pohár vizet ad is nektek valaki inni azért, mert Krisztuséi vagytok, bizony mondom nektek, megkapja érte a jutalmát.

⁴¹Mert aki csak egy pohár vizet ad is nektek inni az én nevemben, azért, mert Krisztuséi vagytok, bizony, mondom nektek: nem veszíti el jutalmát.

⁴¹Bizony mondom nektek: nem marad jutalom nélkül az, aki egy pohár vizet ad inni nektek, mivel Krisztuséi vagytok.

⁴¹Mert a ki innotok ad egy pohár vizet az én nevemben, mivelhogy a Krisztuséi vagytok, bizony mondom nektek, el nem veszi az ő jutalmát.

⁴¹Ha valaki inni ad nektek egy pohár vizet, azért, mert Krisztuséi vagytok, bizony, mondom nektek, nem marad el jutalma.

⁴²Et quisquis scandalizaverit unum ex his pusillis credentibus in me, bonum est ei magis, ut circumdetur mola asinaria collo eius, et in mare mittatur.

⁴²Ha viszont valaki megbotránkoztat egyet is e kicsik közül, akik hisznek, jobb volna neki, ha malomkövet kötnének a nyakára és a tengerbe vetnék.

⁴²Aki pedig megbotránkoztat egyet e kicsik közül, akik hisznek bennem: jobb volna annak, ha malomkövet kötnének a nyakára és a tengerbe vetnék.

⁴²Aki csak egyet is bűnre csábít a (bennem) hívó kicsinyek közül, annak jobb volna, ha malomkövet kötnének nyakára és a tengerbe dobnák.

⁴²A ki pedig megbotránkoztat egyet ama kicsinyek közül, a kik én bennem hisznek, jobb annak, ha malomkövet kötnek a nyakára, és a tengerbe vetik.

⁴²De ha valaki akár csak egyet is e kicsinyek közül, akik hisznek [bennem], bűnre visz, jobb lenne annak, ha malomkövet kötnének a nyakába, és a tengerbe dobnák.

⁴³Et si scandalizaverit te manus tua, abscide illum: bonum est tibi debilem introire in vitam, quam duas manus habentem ire in gehennam, in ignem inexstinguibilem.

⁴³Ha kezed megbotránkoztat, vágd le. Jobb csonkán bemenned az életre, mint két kézzel a kárhozatra jutni, az olthatatlan tűzre.

⁴³Ha a kezed megbotránkoztat téged, vágd le azt: jobb neked csonkán az életre bemenned, mint két kezeddal együtt a gyehennába jutnod, az olthatatlan tűzre.

⁴³Ha kezed bűnre csábít, vágd le. Jobb csonkán bemenned az életre, mint két kézzel a pokolba jutnod, a kiolthatatlan tűzre

⁴³És ha megbotránkoztat téged a te kezed, vágd le azt: jobb néked csonkán bemenned az életre, mint két kézzel menned a gyehennára, a megoldhatatlan tűzre.

⁴³Ha a kezed bűnre visz, vágd le! Mert jobb csonkán bemenned az életre, mint két kézzel a gyehennára, az olthatatlan tűzre jutnod

⁴⁵ Et si pes tuus te scandalizat, amputa illum: bonum est tibi claudum introire in vitam, quam duos pedes habentem mitti in gehennam.

⁴⁵Ha lábad megbotránkoztat, vágd le. Jobb sántán bemenned az életre, mint két lábbal a kárhozatra olthatatlan tűzére kerülni.

⁴⁵Ha a lábad megbotránkoztat téged, vágd le azt; jobb neked sántán az örök életre bemenned, mint ha két lábaddal együtt a gyehennára vetnek.

⁴⁵Ha lábad csábít bűnre, vágd le. Jobb sántán bemenned az örök életre, mint két lábbal a pokolba kerülnöd

⁴⁵És ha a te lábad botránkoztat meg téged, vágd le azt: jobb néked sántán bemenned az életre, mint két lábbal vettetned a gyehennára, a megoldhatatlan tűzre.

⁴⁵Ha a lábad bűnre visz, vágd le! Mert jobb sántán bemenned az életre, mint ha két lábbal vetnek a gyehennára

⁴⁷ Et si oculus tuus scandalizat te, eice eum: bonum est tibi luscum introire in regnum Dei, quam duos oculos habentem mitti in gehennam,

⁴⁷Ha szemed megbotránkoztat, vágd ki. Jobb félszemmel bemenned az Isten országába, mint két szemmel a kárhozatra jutni,

⁴⁷Ha a szemed megbotránkoztat téged, vágd ki azt; jobb neked fél szemmel az Isten országába bemenned, mintha két szemmel a gyehennára vetnek,

⁴⁷Ha szemed csábít bűnre, vájd ki. Jobb fél szemmel bemenned az Isten országába, mint két szemmel a pokolba kerülnöd,

⁴⁷És ha a te szemed botránkoztat meg téged, vájd ki azt: jobb néked félszemmel bemenned az Isten országába, mint két szemmel vettetned a tüzes gyehennára.

⁴⁷Ha a szemed bűnre visz, vájd ki! Mert jobb fél szemmel bemenned az Isten országába, mint ha két szemmel vetnek a gyehennára,

⁴⁸ *ubi vermis eorum non moritur, et ignis non exstinguitur;*

⁴⁸ahol a férgük nem pusztul el, és a tűzük nem alszik ki.

⁴⁸ahol a férgük el nem pusztul, és a tűzük ki nem alszik. (Iz 66,24)

⁴⁸ahol a féreg el nem pusztul és a tűz ki nem alszik.

⁴⁸A hol az ő férgök meg nem hal, és tűzök el nem aluszik.

⁴⁸ahol a férgük el nem pusztul, és a tűz ki nem alszik.

1.1.3. Szöveg behatárolása

Az evangélista a tanítványoknak a kafarnaumi házban való tanításának keretén belül (Mk 9,33-) írja le ezt az epizódot, amely a Mk 9,50. versnél fejeződik be. A Mk 9,49-50. versek a tűz és a só képével kapcsolódnak ehhez a szakaszhoz (Mk 9,38-48). Ugyanakkor Márk ezt követően Jézusnak és az apostoloknak az útra keléséről számol be (Mk 10,1-), ami már egy új epizód kezdetét sejteti.

1.1.4. Szószerinti üzenet

Az evangélista ebben a szakaszban hangsúlyozni kívánja:

- Jézus azonosítja magát a tanítványokkal, ami erőt ad nekik a későbbi megpróbáltatásokban is. A tanítvány Krisztushoz tartozik.
- A Mester az egységet törekszik építeni az emberek között.
- Van mennyország, és van pokol. Életünket felelősen kell élnünk, mert hatással van ez másokra, illetve ez is befolyásolja a halál utáni sorsunkat. A jelképes, erőteljes kifejezések (a kar, a láb, a szem levágása) szimbolikusan az egész embert jelölik, és arra figyelmeztetnek, hogy a bűnre nemet kell mondanunk mindig.

1.1.5. Kulcsszavak rövid elemzése

Χριστοῦ ἐστε (*Khrisztú eszte*) (Mk 9,41): 'Krisztusé vagytok'

A birtokos szerkezet arra utal, hogy Krisztushoz tartozik a tanítvány. Szoros kapcsolat áll fenn tehát a Mester és a tanítványai között. Jézus azonosítja magát a követőivel: a velük tett jócselekedetek, hasonlóan a kicsinyek (Mk 9,37), a szegények iránti irgalmas cselekedetekhez (vö. Mt 25,35), olyanok, mintha magával az Úrral tennék azt, ami nem marad el jutalom nélkül.

Pál apostolnál is megjelenik ez a gondolat, hogy a legalapvetőbb igazsága a keresztény embernek, aki Krisztusról kapja a nevét (ApCsel 11,26), hogy életében és halálában egyaránt az Úré, vagyis az Úr Krisztushoz tartozik (Róm 14,8).

εἰσελθεῖν (*ejszelthejn*) (Mk 9,43.45.47): 'bemenni'

E kifejezés nem kevésszer fordul elő az evangéliumokban. Több jelentéstartalom kapcsolódik hozzá:

- fizikai értelemben kifejezi Jézus irgalmát, aki nyitott a találkozásra minden emberrel, közeledni, nyitni akar feléjük, elsősorban a bűnösök, a gyengék felé (pl. Mt 9,25; Mk 5,39; 7,24; Lk 4,38; 7,36; 19,7, 24,29).
- lelki értelemben jelöli a mennyek, illetve az Isten országába való bejutást, ami a gazdagok számára nehéz (Mt 19,23-24; Mk 10,23-25; Lk 18,25), s azok számára lehetséges, akik azt gyermeki nyitottsággal és bizalommal fogadják (Mt 18,3; Mk 10,15; Lk 18,17), akik megteszik a mennyei Atya akaratát (Mt 7,21), és akiknek az igazságossága felülmúlja az írástudókéét és a farizeusokét (Mt 5,20).
- az életre (Mt 19,17; Mk 9,43.45), illetve az Úr örömébe (Mt 25,21.23) való bemenetel pedig a mennyországba való bejutást, illetve annak dinamikáját jelenti: a mennyei boldogság állandó növekedést, és elmélyülést jelent az igazi életben, s az igazi örömben.
- a Messiásnak a szenvedések utáni megdicsőülését is kifejezi, mint a dicsőségbe való bemenetelt (Lk 24,26).
- Végül beszédes az a tény, hogy a János-evangélium végén azt olvassuk, hogy Péter és egy másik tanítvány bemennek Jézus üres sírjába, ahol hitük segítségével megértik, hogy a Mester feltámadt (Jn 20,6-8).

A „bemenni” szó tehát jelképesen leírja a tanítvány útját, aki arra kapott meghívást, hogy egyre inkább lépjen be az Úrral való személyes kapcsolatba, amelynek jutalma az örök életre való bejutás!

2. Meditáció – elmélkedés

2.1. Patrisztikus vonal

Krisztus Urunk a pokol tüzéről beszél. Kiváló pedagógiát alkalmaz. Vannak azok, akik a büntetéstől való félelmükben nem követnek el bűnt, de vannak olyanok is, akik azért tartják magukat távol a bűntől, mert szeretik Istent és nem akarják Őt megbántani. A kettő közül a második a tökéletesebb állapot, erre azonban el kell jutni. Az első állapotban lévők félnek a büntetéstől, tehát nem követnek el bűnt, de még nem szeretik az igazságot, de ezzel egyidejűleg kezd bennük kialakulni a meghajlás az igazság előtt. Fokozatosan elkezdik benne örömet lelni, fokozatosan elkezdik ízlelgetni Isten édességét, amely az Ő atyai szeretetéből és gondviseléséből származik. Elkezdenek az Igazságban élni, de már nem a büntetéstől való félelem miatt, hanem az örökkévalóság szeretetéből kifolyólag.

Vö.: Szent Ágoston püspök, Enarrat. in Ps., 127, 7(Agostino, Enarrat. in Ps., 127, 7)

2.2. Tanítóhivatali vonal

Boldog VI. Pál pápa: Indulgentiarium doctrina

VI. Pál pápa apostoli konstitúciója a bűcsúkról

vö. Mt 25,41-42

2. Miként az isteni kinyilatkoztatásból tudjuk, a bűnöket az isteni szentség és igazságosság által kiszabott büntetések követik, melyeket akár itt a Földön az életnek fájdalmaival, nyomorúságaival és viszontagságaival, s főként a halál elviselésével,¹ akár a másvilágon tűz és szenvedések, vagyis tisztító büntetések által kell lerónunk.² A keresztények ezért mindenkor meg voltak győződve arról, hogy a gonosz útnak sok keserves következménye van, s hogy a gonosz út göröngyös, tövises és ártalmas számára, akik járnak rajta.³

Isten igazságos és irgalmas ítélete azért rója ki ezeket a büntetéseket, hogy megtisztítsa a lelket, megvédje az erkölcsi rend szentségét, és teljes méltóságában állítsa helyre Isten dicsőségét. Minden bűn megzavarja ugyanis azt az egyetemes rendet, amit Isten kimondhatatlan bölcsessége és végtelen szeretete határozott meg; és minden bűn igen nagy javakat rombol le mind a bűnös személy, mind az emberi társadalom szempontjából. Világosan látta minden kor keresztényeinek lelkiismerete, hogy a bűn nemcsak az isteni törvény áthágása, hanem azonfelül még ha nem is mindig közvetlenül és nyíltan az Isten és az ember közötti személyes barátságnak is

---

¹ „Az asszonyhoz pedig így szólt: megsokasítom terhességed kínjait. Fájdalmak közepette szüled gyermekeidet. Vágyakozni fogsz a férjed után, ő pedig uralkodni fog rajtad. Az embernek pedig mondta: Mivel hallgattál feleséged szavára, és ettől a fáról, melyről megtiltottam, hogy egyél, átkozott lesz a föld miattad. Fáradsággal szerzed meg rajta táplálékodat életed minden napján. Töviset és bojtorjánt terem neked... Arcod veritékével eszed a kenyeret, míg vissza nem térsz a földbe, amelyből vétettél, mert por vagy és porrá leszel.” (Ter 3,16-19 vö. Lk 19, 41-44; Róm 2, 9; 1Kor 11, 30. – Szent Ágoston: Enarrationes in Psalmum 58,1,13: „Minden rosszaságért, akár kicsi, akár nagy, büntetést kell kapni akár magától a bűnbánó embertől, akár a büntető Istentől”. CCL 39,739; PL 36,701. – Aquinói Szent Tamás: „Mivel a bűn rendetlen cselekedet, aki vétkezik, valamilyen rend ellen vétkezik. Következésképpen a rend rá fog nehezdedni, és ezt nevezzük büntetésnek.” (STh I-II, 87, 1.)

² vö. Mt 25, 41-42.; Mk 9, 42-43; Jn 5, 28-29; Róm 2,9; Gal 6, 68. – II. Lyoni zsinat: Palaiologosz Mikhaél császár hitvallása: DS 856-858. – Firenzei zsinat: Decretum pro Graecis. DS 1304-1306. Szent Ágoston: „Sok dologról úgy látszik, hogy ismeretlen és büntetlen marad; de ezek büntetését a másik világra tartják fenn. Nem véletlenül nevezzük az ítélet napjának azt a napot, amelyen élők és holtak bírása eljön ítélni. Amint ellenkezőleg vannak dolgok, amikért, jóllehet bocsánatot nyertünk, itt bűnhődünk, de a jövő világban nem fognak ártani. Ezért mondja az Apostol az ideig tartó büntetésekről, melyek azért érik a már bocsánatot nyert bűnösöket, hogy a másik világban ne kelljen bűnhődniük: „Ha megítélnénk magunkat, nem vonnánk magunkra ítéletet. Ha azonban az Úr ítél meg minket, az fenyítésünkre szolgál, hogy el ne ítéltesünk e világgal együtt.” (1Kor 31-32.); PL 40, 263

³ vö. Hermász: A Pásztor 6, 1, 3. Funk: Patres Apostolici, I, 487

megvetése vagy elhanyagolása,⁴ Istennek valóságos és soha eléggé föl nem mérhető megsértése, sőt hálátlan visszautasítása annak a szeretetnek, melyet Isten Krisztusban ajánlott föl nekünk, amikor Krisztus a barátaivá hívta meg tanítványait, nem szolgálóknak.⁵

Szent II. János Pál pápa: Catechesi tradendae

II. János Pál pápa apostoli buzdítása a Katolikus Egyház püspökeihez, papjaihoz és híveihez korunk hitoktatásáról

vö. Mk 9,38

8. Az egyetlen Mester

A „Mester” cím egyedül Őt illeti meg, aki így tanít. S hányszor, de hányszor szólították meg így, különösen az evangéliumokban!⁶ (Közel ötven helyen szerepel ez a név a négy evangéliumban. A „Mester” címet az egész zsidó hagyomány ismerte és használta, az evangéliumban azonban új értelmet nyert, amikor Krisztus kezdte viselni, és ő maga többször is elmagyarázta, mit jelent.) A tizenkettő, a tágabb tanítványi kör és a sokaság csodálattal, bizalommal, tisztelettel telve hívta Krisztust „Mester”-nek (vö. Mt 8,19; Mk 4,38; 9,38; 10,35; 13,1; Jn 11,28). Maguk a farizeusok, a szadduceusok, az írástudók és általában a zsidók sem tagadták meg tőle ezt a címet: „Mester, jelet szeretnénk tőled látni!” (Mt 12,38). „Mester, mi jót kell tennem, hogy elnyerjem az életet?” (Lk 10,25; vö. Mt 22,16) Elsősorban azonban maga Krisztus, különlegesen ünnepélyes és jelentőségteles percekben nevezi mesternek önmagát: „Ti mesternek és úrnak hívtok, és jól teszitek, mert az vagyok” (Jn 13,13; Mt 10,25; 26,28), sőt kifejezi, hogy egyedülálló módon mestere a tanítványoknak: „Egy a ti mesteretek, a Krisztus.”⁷ Antiochiai Szent Ignác ezt a helyet így magyarázza: „Krisztus halálának misztériuma által kaptuk a hitet, és

---

⁴ „Halljátok, egek, és te föld, figyelj, mert az Úr beszél: fiakat neveltem és nagyvá tettem, ők pedig megvetetek engem. Megismeri az ökör gazdáját és a szamár urának jászolát; Izrael pedig nem ismert meg engem és a népem nem értett meg.” (Iz 1, 2-3; – vö. MTörv 8, 11. 32, 15; Zsolt 105, 21; 118; Bölcs 7, 14; Iz 17, 10.; 44,21; Jer 33, 8; Ez 20, 27; DV 2.)

⁵ vö. Jn 15, 1415; GS 22; AG 13

⁶ Közel ötven helyen szerepel ez a név a négy evangéliumban. A „Mester” címet az egész zsidó hagyomány ismerte és használta, az evangéliumban azonban új értelmet nyert, amikor Krisztus kezdte viselni, és ő maga többször is elmagyarázta, hogy mit jelent.

⁷ Mt 23,8. Antiochiai Szent Ignác ezt a helyet így magyarázza: „Krisztus halálának misztériuma által kaptuk a hitet, és ebben reménykedünk, hogy Jézus Krisztusnak, a mi egyedüli tanítónknak tanítványai lehetünk.” (Epistola ad Magnesios IX, 1.)

ebben reménykedünk, hogy Jézus Krisztusnak, a mi egyedüli tanítónknak tanítványai lehetünk.” Ezért érthető, hogy az összes emberek, minden nyelvből és népből, végig az elmúlt kétezer esztendőn keresztül, Mesterüknek szólították Krisztust, és a maguk módján ismételték Nikodémus szavait: „tudjuk, hogy Istentől jött tanító vagy!” (Jn 3,2) Javunkra válik, ha a korunk hitoktatására vonatkozó megfontolásaink elején emlékezetünkbe idézzük a tanító Krisztus alakját, aki egyszerre fönséges és barátságos, megindítja és bátorítja a lelket. A tanító Krisztus képét, akit az evangéliumok pontosan körvonalaztak, s az első keresztény századok művészete többször is ábrázolt.⁸

2.3. Liturgikus vonal

Az evangéliumi szakasz kapcsolódási pontjai a liturgia egyéb szövegeivel

A mai *evangéliumból* (Mk 9, 38-43. 45. 47-48) két központi gondolatot érdemes kiemelni: „Aki nincs ellenünk, velünk van”; illetve: „Ha a kezed megbotránkoztat, vágd le”. A megbotránkoztatás, valamint Isten tanításának megszegésének elkerülése, ehhez kapcsolódóan pedig az isteni igazságnak való engedelmesség vágya többször is visszaköszön a mai liturgikus szövegekben. A *kezdőének* (Dán 3, 31. 29. 30. 43. 42) a bűnbánat hangján fogalmazza meg fohászát: „vétkeztünk ellened és parancsaidnak nem engedelmestünk; mégis dicsőítsd meg nevedet, és tégy velünk nagy irgalmasságod szerint”. A *kezdő könyörgés* szintén kegyelemért imádkozik: „Áraszd reánk szüntelenül kegyelmedet, hogy teljes odaadással törekedjünk az örök boldogságra, amelyet megígértél. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön-örökké”.

Az *olvasmány* (Szám 11,25-29) egyértelműen nem kapcsolódik az evangéliumhoz, viszont abból a szempontból összeköthetőek, hogy az olvasmány szerzője Isten Lelkének egyetemes kiárasztására vágyakozik – ahogy ez hitünk szerint Krisztus feltámadása után következett be minősített módon. Jézus szavai pedig már a Szentlélek egyetemes működésével is kapcsolatba hozhatók: „Aki nincs ellenünk, velünk van”.

---

⁸ A tanító Krisztus ábrázolása már a római katakombákban megkezdődött. A III-IV. század római és bizánci mozaik-művészetének is kedvelt témája volt. A középkori nagy román és gótikus katedrálisokban szoborként jelenik meg.

A *válaszos zsoltár* (Zsolt 18, 8. 10. 12–13. 14) az isteni törvényt dicséri, s bűnbánatért imádkozik: „Tökéletes az Úr törvénye, megújítja a lelket... Rejtett bűneimtől tisztíts meg engem!”. A *szentlecke* (Jak 5, 1-6), ahogyan a kis misekönyv szövege is megállapítja, a gazdagság mulandóságára hívja fel a figyelmet, és sürgeti a jogtalanul visszatartott munkabér megfizetését: „Vagyonotokat szaporítottátok még az utolsó napokban is. Nos, a bér, amelyet a földeteket learató munkásoktól visszatartottatok, íme felkiált, és az aratók szava felhatolt a Seregek Urának fülébe. Bőségben éltek a földön és tobzódtok, hizlaljátok szíveteket a leölés napjára”. Ez is kapcsolható az evangélium üzenetéhez, mely a bűnnel való megalkuvás teljes elutasítására buzdít.

Az *alleluja vers* (Jn 17, 17b és a) Isten igazságára hívja fel a figyelmet és a megszentelődésért fohászkodik: „Uram, a te szavad igazság, tégy szentté minket igazságod által!”. Láthatjuk, az isteni igazság központi gondolat a mai liturgiában – ez is felfedezhető az evangéliumban, melynek minden egyébnél fontosabb voltára a túlzó, s nem feltétlenül szó szerint értendő, ámde annál erőteljesebb képeket használó felszólítások („Ha a kezed megbotránkoztat, vágd le...”) figyelmeztetnek.

Az *egyetemes könyörgésekben* visszaköszön az isteni igazságosság motívuma, valamint a megbotránkoztatástól való tartózkodás szükségessége és az örök cél elsődlegessége: „Add, hogy az anyagi javakért való fáradozás közben se feledkezzünk el örök célunkról!” (5. könyörgés). A papi záró könyörgés is, az evangéliumi üzenet talaján fogalmazza meg: „Mindenható Istenünk, add, hogy a földi javakat úgy használjuk, hogy lelkiekben is gazdagodjunk! Krisztus, a mi Urunk által”.

A két választható *áldozási ének* közül a második (1 Jn 3, 16) az isteni szeretet radikális voltát állítja elénk példaként: „Isten szeretetét arról ismerjük fel, hogy Krisztus az ő életét adta értünk. Nekünk is kötelességünk életünket adni testvéreinkért”.

2.4. Pedagógiai vonal

2.4.1. Tantörténet

„Mert aki csak egy pohár vizet ad is nektek inni az én nevemben, azért, mert Krisztuséi vagytok, bizony, mondom nektek: nem veszíti el jutalmát.” (Mk 9,41)

Bruno Ferrero: A rózsa

A német költő, Rilke egy időben Párizsban élt. Naponta bejárt az egyetemre egy francia barátnője kíséretében. Útja egy nagyon forgalmas útvonalon vezetett át. A kereszteződésnél állandóan egy koldusasszony tartózkodott. Alamizsnát kéregetett a járókelőktől. Mindig ugyanazon a helyen üldögélt. Mozdulatlan volt, akár egy szobor. Kezét előre nyújtotta, szemét a földre szegezte.

Rilke soha nem adott neki egy fillért sem. Barátnője ellenben gyakran belecsúsztatott a koldus kezébe egy-egy pénzdarabot. Egyszer a fiatal francia nő csodálkozva meg is kérdezte a költőt:

- Te miért nem adsz soha semmit ennek a szegénynek?
- Olyasvalamit kellene adnunk neki, amit nem a kezének, hanem a szívének szánunk
- válaszolta a költő.

Másnap Rilke egy rózsabimbóval érkezett. Egyenesen a koldusasszonyhoz ment. A rózsát behelyezte a kezébe és tovább akart menni. Ekkor azonban váratlan dolog történt: a koldusasszony felemelte a tekintetét, ránézett a költőre, nagy nehezen felkelt a földről, megragadta a férfi kezét és megcsókolta. Majd, a rózsát erősen a szívére szorítva, eltávozott.

Egy héten át nem látta. A másik héten ismét ott ült az utcasarkon, a szokott módon: szótlánul, mozdulatlanul, mint korábban.

- Miből élhetett egész héten át, mikor semmit se kapott? - kérdezte a francia barátnő.
- A rózsából - válaszolta a költő.

Forrás: <http://www.staff.u-szeged.hu/~csiszi/szemelyes/tortenet/rozsa.htm>

2.4.2. Evangélium témáját feldolgozó versek

„Mert aki csak egy pohár vizet ad is nektek inni az én nevemben, azért, mert Krisztuséi vagytok, bizony, mondom nektek: nem veszíti el jutalmát.” (Mk 9,41)

Túrmezei Erzsébet: A Harmadik

Valamit kérnek tőled

Megtenni nem kötelesség

Mást mond a jog, mást súg az ész
Valami mégis azt kívánja:
Nézd, tedd meg, ha teheted!
Mindig arra a harmadikra hallgass, mert az a szeretet!

Messzire mentél, fáradt vagy, léptél százat
Valakiért még egyet kellene.
De tested, véred lázad
Majd máskor, nyugtat az ész, s a jog józanságra int
De egy szelídebb hang azt súgja megint:
Tedd meg, ha teheted!
Mindig arra a harmadikra hallgass, mert az a szeretet!

Valakin segíthetnél. Joga nincs hozzá, nem érdemli meg
Tán összetörte a szíved
Az ész is azt súgja, minek?
S a szelíd hang újra halkán kérlel:
Tedd meg, ha teheted!
Mindig arra a harmadikra hallgass, mert az a szeretet!

Ó, ha a harmadik egyszer első lehetne
és diktálhatna, vonhatna, vihetne,
Lehet elégnél hamar, esztelenség volna
De a szíved békességről dalolna,
S míg elveszítenéd, bizony megtalálnád életed!
Bízd rá magad arra a harmadikra, mert az a szeretet!

Forrás: <https://honlap.parokia.hu/lap/nyirturai-reformatus-egyhazi-kozseg/cikk/mutat/turmezei-e-versei/>

Túrmezei Erzsébet: Ahol ránk Jézus vár

Valami mindig vár.
Hol munka, lárma, hajsza,
hol a mindennapok küzdelme, harca,
hol keservek és kísértések,

próbák, bukások és szenvedések,
hol csend, csend, csend...

Kívül?

Vagy bent:

Valami mindig vár.

S Valaki mindig vár.

Mert Jézus mindig, mindenütt ott van.

Ott a zajban, a mindennapokban,
küzdelmekben, és feladatokban,
ott szenvedésben és kísértésben,
hogy felemeljen, őrizzen, védjen,
hogy tanácsoljon, segítsen, áldjon,
átvigyen tűzön és akadályon,
új erőt adjon új kegyelemben.

Mindenütt mindig vár,
de százszorosan vár ránk - a csendben!

Forrás: <https://honlap.parokia.hu/lap/nyirturai-reformatus-egyhazi-kozseg/cikk/mutat/turmezei-e-versei/>

Túrmezei Erzsébet: Aki helyett a Krisztus vérezett (részlet)

Emlékszem: Kemény bilincsbe verten,
bénultan ültem a hideg kövön.
Sötétség, bűn és vád töltötte el lelkem,
ijesztő csend kietlen börtönöm.

Halál: Oly mindegy. Csak nagynéha lázadt
valami bennem. Életvágy talán.
S akkor... szerettem volna összetörni
bűnt és bilincset börtönöm falán...

Neki az ajtó rozsdamart vasának
sámsonkarokkal! Ki a fényre! ki,

ahol szabad mezők ujjongva várnak,
s ahol az élet szent magvát veti!

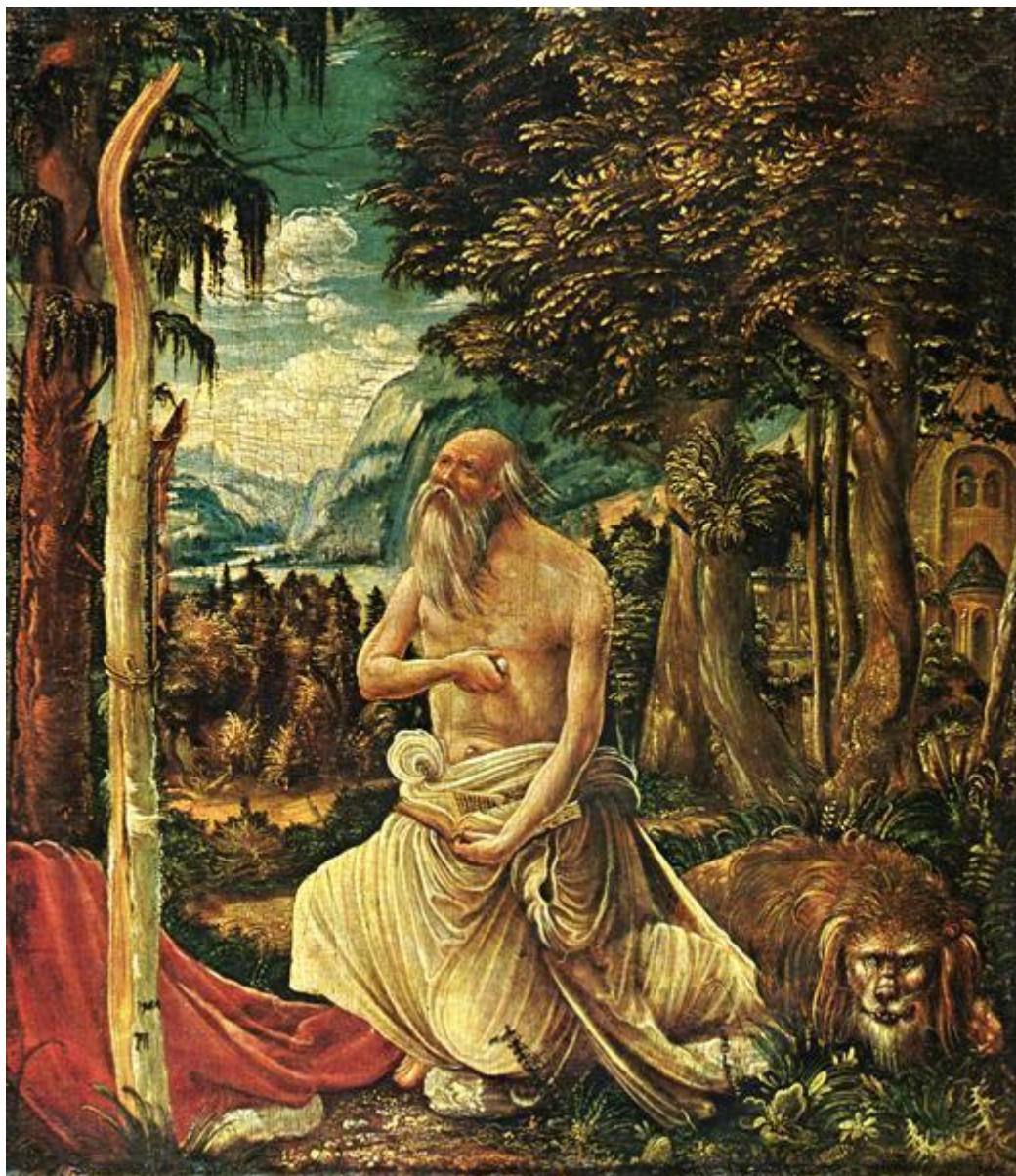
(...)

Már csak szeretni, simogatni vágytam,
haladni csendesen, mint Ő haladt,
aki helyettem roskadt le a porba
Golgota útján a kereszt alatt.

Helyettem. Énhelyettem! Énhelyettem!
Ez a szó zengi át életem.
- Napfény gyanánt ez tündököl felettem,
s ez nyitja meg a mennyet is nekem.

Forrás: <https://honlap.parokia.hu/lap/nyirturai-reformatus-egyhazi-egyhazkozseg/cikk/mutat/turmezei-e-versei/>

2.4.3. Evangéliumhoz kapcsolódó festmény

Albrecht Altdorfer: Szent Jeromos bűnbánata, 1507

Forrás: <https://www.wikiart.org/en/albrecht-alt-dorfer/penitent-st-jerome-1507>

2.5. Kérdések az evangéliumhoz

- Meglátszik-e a beszédemen, a tetteimen, hogy Krisztusé vagyok?
- Hajlandó vagyok-e megválni olyasmiktől, melyek nekem fontosak, ám lelki békémet és tisztaságomat akadályozhatják?

- Mit tartok az életemben a legfontosabbnak?
- Hogyan tudnék arra fordítani több időt és energiát, ami a legfontosabb számomra, ami, aki a szívem legmélyéről szólít meg engem?

3. Oratio – imádság

A szentmise első könyörgése

Istenünk, te leginkább azzal mutatod meg mindenhatóságodat, hogy könyörületes és irgalmas vagy hozzánk. Áraszd reánk szüntelenül kegyelmedet, hogy teljes odaadással törekedjünk az örök boldogságra, amelyet megígértél. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön-örökké.

Evangéliumhoz kapcsolódó fohász

Mennyei Atyám, Jézus nevében kérlek, küldd el Szentlelkedet, hogy mindig Krisztusé maradjak, igent mondva rá teljesen egész valómban és egész életemben. Amen.

4. Contemplatio – szemlélődés

Fotó az evangéliumi szakaszhoz

Forrás: <https://hoshanarabbah.org/blog/2017/12/15/words-and-more-words/man-in-a-desert/>

5. Condivisio – megosztás

Örömhír megfogalmazása:

- Jézus Krisztus az örök életet adja nekem is. Hozzá tartozom, Őrá mindig számíthatok!
- Aki nincs ellenünk, velünk van!

6. Actio, operatio – tettekre váltás

Tanúságtétel megfogalmazása: Az evangéliumi szakasz arra ösztönöz, hogy...

- Mondjak teljesen nemet a bűnre, s igent Jézusra önmagamban, és életem minden részében.
- Vessek számot, mit tartok a legfontosabb érték(ek)nek az életemben, s ezek irányába induljak el utamon.